

Informacja do BIP o wynikach kontroli sprawdzającej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Sporządzona w oparciu o ustawę z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1429 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4a.

Cel kontroli: kontrola sprawdzająca wykonanie zaleceń pokontrolnych wynikających z kontroli doraźnej przeprowadzonej w Gminie Boniewo w czerwcu 2017 r., znak: WPS.V.9452.1.4.2017/BS/ŁZ.

Temat kontroli: Działania podejmowane przez gminę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w oparciu o art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Czas przeprowadzenia kontroli: 20 i 24 lutego 2020 r.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zespół kontrolujący Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy przeprowadził w dniach 20, 21 i 24 lutego 2020 r. kontrolę sprawdzającą sposób realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych w wyniku kontroli problemowej przeprowadzonej w Urzędzie Gminy w Boniewie w dniach 7 i 10 kwietnia 2017 r.

Kontrolą doraźną objęto okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 7 kwietnia 2017 r. Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole podpisanym przez Wójta Gminy Boniewo, bez wniesienia zastrzeżeń, w dniu 23 maja 2017 r. Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona negatywnie. W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości sformułowano 12 zaleceń pokontrolnych.

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała brak wykonania części zaleceń. Analiza dokumentów oraz rozmowa z Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie wypełniania zobowiązań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wykazała następującą realizację poszczególnych zaleceń pokontrolnych:

Ocena stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych została podzielona na część pierwszą formalną dotyczącą opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie i funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Odrębnie oceniono w części drugiej protokołu, zalecenia dotyczące prowadzonych działań w ramach wpływających do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Boniewie procedur „Niebieskie Karty”.

Cześć pierwsza – formalna.

Zalecenie Nr 1

Opracowanie i wprowadzenie zmian do Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, uwzględniając uwagi zawarte w treści protokołu i zaleceń,

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w zakresie opracowanego i realizowanego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017- 2020, przyjętego Uchwałą nr XVIII/136/17 Rady Gminy Boniewo z dnia 13 lutego 2017 roku.

W Programie nie zawarto aktualnej, kompleksowej i interdyscyplinarnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy. Program nie posiada harmonogramu realizacji wytyczonych celów szczegółowych i zadań, w którym określono by metodykę/sposoby realizacji poszczególnych działań, wyznaczono podmioty odpowiedzialne

za koordynację/realizację zaplanowanych zadań, określono terminy realizacji (ramy czasowe, częstotliwość realizacji poszczególnych działań), wskaźniki osiągnięcia celów. Program posiada nazwę niezgodną z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, określoną w art.6 ust. 2 pkt 1.

Zalecenie nie zostało wykonane. Nowoopracowany program winien zawierać kompletną i aktualną diagnozę zjawiska przemocy na terenie Gminy, harmonogram realizacji działań, zapisy dotyczące jego monitorowania i ewaluacji, prawidłową nazwę.

Zalecenie nr 2

Opracowanie Regulaminu funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Boniewo oraz dokonanie zmian celem uporządkowania prac Zespołu w sposób prawidłowy i zgodny z wymogami przepisów prawa,

Gmina Boniewo nie dokonała formalnej zmiany Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego (Uchwała Nr VII/30/11 Rady Gminy Boniewo z dnia 27 maja 2011 r.). Jednakże w trakcie prowadzenia procedur „Niebieskie Karty” nie stosuje się niezgodnego z przepisami prawa kwestionariusza zgłoszeniowego jako podstawę prowadzenia działań w rodzinie (za zgodą osoby, której sprawa dotyczy) w ramach procedur „Niebieskie Karty”, oraz nie zwołuje się posiedzeń ZI/GR na wniosek instytucji, osób, rodzin, grup problemowych bądź środowiska, mających trudności lub wykazujących potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu sytuacji problemowych. Zalecenie formalnie nie zostało wykonane.

Podpisanie wszystkich porozumień przez Wójta Gminy Boniewo z podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Boniewie oraz zwiększenie częstotliwości spotkań zespołu,

Wójt Gminy Boniewo zawarł zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Porozumienia z podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.

Z przedłożonych dokumentów nie wynika, że Przewodniczący ZI w swych działaniach stosował się do art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie; czyli terminowo zwoływał posiedzenia dla członków ZI, które dokumentował protokołami. Przedłożone do kontroli protokoły z posiedzeń ZI: 12 grudnia 2018 r., 15 stycznia 2019 r., 9 lipca 2019 r., 14 listopada 2019 r. dokumentują zwoływanie spotkań, w których terminy nie spełniają wymogu określonego w ww. przepisie prawa (minimum co trzy miesiące). Zalecenie nie w pełni zostało wykonane.

Zalecenie nr 11

Zorganizowanie interdyscyplinarnego szkolenia dla służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie prawidłowej realizacji procedur „Niebieskie Karty”, w tym prowadzonej dokumentacji.

Jak wynika z przedłożonej do kontroli dokumentacji, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w Boniewie uczestniczyli w szkoleniu pn.: „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie-działania skoncentrowane na współpracy”, które odbyło się w Boniewie w dniu 22 sierpnia 2017 r. Organizatorem szkolenia było Centrum Profilaktyki i Reeducacji Atelier w Krakowie przy ul. I. Krasickiego 27/1. Koszt szkolenia 1 000 zł (faktura nr 414/2017 z dnia 28 sierpnia 2017 r.). Przewodnicząca ZI wyjaśniła, iż w szkoleniu wzięli udział wszyscy członkowie ZI, brak jednakże w dniu kontroli szczegółowej listy obecności. Zalecenie zostało wykonane.

Zalecenie nr 12

Przeprowadzenie ponownego wyboru osoby na Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Boniewo.

Nie dokonano ponownego wyboru osoby na Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Brak udokumentowania wyboru Pani Zofii Boratyńskiej do wypełniania funkcji Przewodniczej ZI. Zalecenie nie zostało wykonane.

Część druga-ocena działań podejmowanych w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”.

Zalecenie nr 3

Ewidencjonowanie wpływających do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego procedur „Niebieskie Karty”.

Wpływające do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego procedury „Niebieskie Karty” były na bieżąco ewidencjonowane. Zalecenie zostało wykonane.

Zalecenie nr 4

Zobowiązanie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Boniewie do większego zaangażowania się w realizację procedury „Niebieskie Karty” w rodzinach, w tym właściwe dokumentowanie przebiegu działań pracownika socjalnego, dzielnicowego, przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ochrony zdrowia oraz oświaty,

Do Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Boniewo wpływa stosunkowo niewiele procedur „Niebieskie Karty”. W okresie podlegającym kontroli wpłynęły 3 procedury:

- wszczęta przez przedstawiciela Policji w dniu 2 maja 2019 r., przekazana do Urzędu Gminy w Boniewie w dniu 06 czerwca 2019 r.,
- 24 maja 2019 r. przez przedstawiciela Policji, brak danych nt. daty przekazana do Urzędu Gminy w Boniewie,
- 28 czerwca 2019 r. wszczęta przez przedstawiciela Policji, przekazana do Urzędu Gminy w Boniewie w dniu 3 lipca 2019 r.,

W ww. procedurach brak poświadczenia przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego na formularzu „Niebieska Karta-A” daty ich otrzymania; Działanie to jest wymagane.

Dokumentacja potwierdza, że w okresie poddanym kontroli Przewodnicząca ZI nie w pełni wywiązała się należycie ze współpracy między instytucjami w zakresie dokumentowania działań przez uprawnione podmioty, realizujące procedurę NK na terenie Gminy Boniewo.

W dalszym ciągu brak dokumentowania działań pracownika socjalnego, zobowiązanego na mocy § 11 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, do dokonywania diagnozy sytuacji i potrzeb osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie. Stwierdza się w dalszym ciągu brak udokumentowania działań przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (wymóg wynikający z § 12 ww. rozporządzenia) w przypadkach rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu. Brak udokumentowania działań przedstawicieli oświaty, w przypadkach rodzin dotkniętych przemocą, w których są dzieci (wymóg § 15 ww. rozporządzenia). Zalecenie nie zostało zrealizowane.

Zalecenie nr 6

Przekazywanie formularzy „Niebieska Karta-B” osobom, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie i opracowanie w tym formularzu informacji o lokalnie działających instytucjach mogących świadczyć pomoc i wsparcie osobom doznającym przemocy w rodzinie,

W jednej z kontrolowanych procedur „Niebieskie Karty” (p. M.K.) przedstawiciel podmiotu wszczynającego, Policja, przekazała zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie

procedury osobie, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie formularz NK-B – pouczenie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (czynność tę w aktach udokumentowano).

W pozostałych dwóch procedurach brak danych poświadczających poinformowanie osób doznających przemocy w rodzinie o istniejących lokalnie instytucjach świadczących pomoc i wsparcie. Zalecenie nie w pełni zostało zrealizowane. W przypadku, gdy nie ma możliwości wręczenia osobie doznającej przemocy w miejscu interwencji formularza „NK-B”, należy przekazać informacje o instytucjach pomocowych, na pierwszym posiedzeniu Grupy Roboczej, w którym uczestniczy ta osoba.

Zalecenie nr 7

Sporządzanie każdorazowo formularzy „Niebieskie Karty-C”, stanowiących analizę sytuacji rodziny i podstawę indywidualnej pomocy, przygotowywanie adekwatnych planów pomocy rodzinie dotkniętej problemem przemocy oraz nadzorowanie właściwej ich realizacji,

W kontrolowanych aktach w dalszym ciągu brak planowania działań poszczególnych przedstawicieli służb i instytucji wobec rodziny, a w szczególności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny nie powołuje Grup Roboczych w składzie adekwatnym do istniejącego problemu w rodzinie. Brak wywiązania się przez Przewodniczącą Zespołu z obowiązku przekazania członkom ZI/GR w ciągu 3 dni, otrzymanego formularza „Niebieska Karta-A”.

Stosowane zaproszenie do osoby doznającej przemocy i osoby stosującej przemoc na spotkanie w tym samym dniu i godzinie, także nie wypełnia norm wskazanych w rozporządzeniu w sprawie procedury „Niebieskie Karty”. Wypracowywany z ofiarą przemocy plan działań, który winien stanowić indywidualny plan pomocy dla niej, jest przygotowywany na druku niezgodnym z załącznikiem do ww. rozporządzenia. Ponadto planowanie działań, np.: dla gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub przedstawicieli oświaty odbywa się poza udziałem tych osób, a brak udokumentowania ich pracy stanowi dowód na to, iż ustalenia nie są nawzajem przekazywane i stanowią fikcyjną pomoc osobom tego wymagającym. Brak danych nt. kierowania osób uzależnionych od alkoholu na leczenie oraz osób współuzależnionych do udziału w grupach wsparcia, lub na terapię indywidualną. W aktach występuje brak staranności działań. W jednej z kontrolowanych procedur NK, wynika z protokołu posiedzenia GR obecność pedagoga, ale brak powołania go do Grupy Roboczej. Brak systematyczności i staranności w podejmowanych decyzjach Przewodniczącej ZI.

Działanie to jest wysoce nieodpowiedzialne i może skutkować w przyszłości bardzo drastycznymi zdarzeniami.

Zalecenie nr 8

Podejmowanie adekwatnych działań w stosunku do osób podejrzanych o stosowanie przemocy, w tym do udziału w programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych,

Na podstawie rozmowy z Przewodniczącym ZI w Gminie Boniewo stwierdzono, iż posiada wiedzę nt. możliwości skierowania osób stosujących przemoc w rodzinie na ww. programy organizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku. Propozycja udziału w oddziaływaniach jest przekazywana przy okazji sporządzania z osobami podejrzewanymi o stosowanie przemocy w rodzinie formularza „Niebieska Karta-D”. Brak zapisów w ww. formularzu nt. działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny w stosunku do osoby podejrzewanej o stosowanie przemocy w rodzinie, w tym kierowanie do udziału w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych.

Jako argument Przewodnicząca podała, iż odległość oraz koszty stanowią przeszkodę w uczestnictwie w programach korekcyjno-edukacyjnych. Zalecenie uznaje się za wykonane.

Zalecenie nr 9

Powiadamianie wszystkich podmiotów uczestniczących w procedurze o jej zakończeniu.

Zgodnie z wyjaśnieniem Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego, powiadamianie podmiotów uczestniczących w procedurach NK, odbywało się ustnie. Praktyka ta jest niezgodna z wymogami rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” – par. 10 ust. 1 oraz par 18 ust. 3. Zalecenie nie zostało wykonane.

Zalecenie nr 10

Dokumentowanie zakończenia procedur „Niebieskie Karty”, wg. wskazań wynikających z rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”,

Z kontrolowanych procedur „Niebieskie Karty” wynika, że na zakończenie działań sporządzany jest protokół podpisany przez Przewodniczącą ZI oraz członków GR. Wymaganą czynnością winien być jednak opis podjętych wobec rodziny działań. Zapis: „zakończenie procedury NK z powodu ustania przemocy w rodzinie”, nie wyczerpuje uzasadnienia zakończenia pracy z rodziną. Brak dokumentów poszczególnych członków GR stanowiących materiał źródłowy do decyzji o zakończeniu działań wobec rodziny. Zalecenie nie zostało wykonane.

nienależycie wywiązała się z zaleceń Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Zarówno w kwestiach formalnych oraz w zakresie prowadzonych działań wobec rodzin, w których wszczęte zostały procedury „Niebieskie Karty”. Gmina Boniewo nie posiada prawidłowego lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Na podstawie ustaleń kontroli działania jednostki kontrolowanej ocenia się negatywnie. W trakcie działań kontrolnych stwierdzono szereg nieprawidłowości stanowiących naruszenie obowiązujących przepisów prawa. Wpływają one na jakość świadczonej pomocy osobom i rodziną dotkniętym przemocą w rodzinie z terenu Gminy Boniewo przez Zespół Interdyscyplinarny. Dlatego też koniecznym jest niezwłoczne ich usunięcie, by świadczona pomoc była efektywna i skuteczna.

Wójt Gminy Boniewo, jako organ wykonawczy nie dopełnił w sposób należyty wykonania zaleceń pokontrolnych sformułowanych w wyniku kontroli problemowej, przeprowadzonej w dniach 7 i 10 kwietnia 2017 r.

Kontrolę przeprowadzili:

Inspektorzy Samodzielnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – Wydział Polityki Społecznej.

Protokół i zalecenia pokontrolne zatwierdził:

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej.